

Gera de Leeuw verlegt constant grenzen Van de rolstoel naar circusacts

De 9-jarige Sem zet wijkcentrum De Oude Wereld in Alphen aan den Rijn en vooral zichzelf op stelten door iets totaal nieuws uit te proberen. Met hulp van Gera de Leeuw tracht hij hoog boven zijn omgeving het evenwicht te bewaren. „Je kunt het. Echt. Ik heb sinds vier jaar een nieuwe heup en ben al oud, maar ik durf het ook”, zo praat De Leeuw hem moed in. „Toe maar. Goed zo. Goh, wat ben je groot zo.” Sem: „Ik ben ook groot. Groter dan mijn oma.” De Leeuw: „Is die gekrompen?” Sem: „Ja. Het is net alsof ik op die stelten vlieg en of ik in het circus ben.” De Leeuw: „Dat ben je ook.”

De 58-jarige Katwijkse is deze middag met haar bedrijf De Leeuw Circusevents uitgenodigd door Miriam van der Borcht uit Roelofarendsveen. Zij is autisme-specialist en spelagoog en begeleidt kinderen tussen 5 en 11 jaar. Ditmaal mochten zij ook broertjes en zusjes meenemen. Eerst krijgen zij een training, daarna is er een voorstelling voor de ouders, vrienden, burens en ander hooggeerd publiek. Van der Borcht: „Het is nu een mooie gelegenheid om die kinderen gezamenlijk wat te laten doen, zodat ze rekening met elkaar houden. Gera is daar de aangewezen persoon voor. Zij is enorm positief en krijgt elk kind in actie. Sommigen wilden niet, maar zij betreft ze er toch bij.”

Burnout
De Leeuw is van huis uit journalist. Ze werkte eerst voor Trouw, later voor huis-aan-huisbladen in de Bollenstreek. Totdat zij elf jaar geleden moest stoppen met haar werk als gevolg van een ernstige vorm van aderverkalking en een burnout. „De spanning sloeg op mijn lijf. Het bloed stroomde niet meer door. Zowel privé als in mijn werk werd het allemaal te veel voor me.” Via de WAO belandde ze in de WW en leek alles uitzichtloos. „Beld Maurice Veldkamp me een jaar later op. Hij is directeur van het Nederlandse Magic Circus. Of ik net als andere jaren weer een persbericht kon maken over zijn circus dat optrad in Katwijk aan Zee. Ik legde hem uit dat ik niets meer kon en niet meer voor die bladen werkte. En dat ik in een rolstoel zat. Wat kan je nog wel, vroeg hij. Op een computer

werken. Nou, dan kon ik toch gewoon foto's inscannen en een website opzetten. Zelf deed hij tot dat moment alles nog via de post. Zo werd ik zijn PR-vrouw. Rond die tijd ging ik het ziekenhuis in. Verslagen. Uitgeteld. Moe. Het hoefde allemaal niet meer zo nodig voor me. Daar werd ik gedotterd. Ongeleefd wat er toen gebeurde. Ik kwam herboren uit het ziekenhuis en had weer een doel.”
In haar 'tweede leven' werd ze erg actief voor het theaterachtige Magic Circus dat geen plaats heeft voor wilde dieren, maar wel voor Gera de Leeuw. Ze begon al gauw ook circuskleding te maken en met directeur Veldkamp kwam ze tot de conclusie dat het bovendien goed was om naast de voorstellingen wat extra's te gaan doen. Bedrijfsfeesten, vrijgezellenparty's, workshops. Samen, maar ook apart. Daarom riep ze De Leeuw Circusevents in het leven. Dat bedrijf regelt tentverhuur, levert circuskleding, bemiddelt bij het aantrekken van circusartiesten en verzorgt workshops. Daarbij kan ze een beroep doen op artiesten van Magic Circus, Circus Bavaria en Circus Althoff. Vaak is ze ook alleen, zoals deze middag in Alphen en sleept ze alle attributen mee in haar busje. Stelten, ballen, borden, hoepels, touwtjes, een strak koord, eenwielers. Jongleuren zijn volgens haar meestal autisten. „Dus dat lukt wel.” Dat geldt wat minder voor het balanceren op een bal. „Probeer er maar op te komen. Voorzichtig, voorzichtig. Je voeten uit elkaar. Ja zo. Als een pinguïn. Prima. O, opnieuw.”
Gera de Leeuw is in haar element. En dat terwijl het

Verslaggever Jan Preenen volgt als een 'schaduw' elke maand een kleurrijk figuur uit Leiden of omgeving. Een reportage.

circus haar vroeger totaal niet boeide. Goed, ze ging met haar kinderen naast de piste zitten, maar vond dat gedoe met al die beesten maar niets. „Bij Magic Circus is dat heel anders. Er zit een verhaal in de voorstelling en dieren zijn er nauwelijks. Alleen poedeltjes. Het is meer kunst. Zelf treed ik niet op. Daar heb ik geen niveau voor en het is mijn ambitie ook niet. Ik ben al lang blij dat ik wat kan doen tijdens mijn workshops. Tweehalf jaar geleden ben ik een opleidingsdocent in Amsterdam. Hoe geef ik technieken door? Hoe kan ik anderen opleiden? Ik ben in de huiskamer gaan oefenen. Zes weken had ik nodig om twee ballen in de lucht te houden en een bord te laten draaien op een stokje. Motorisch ben ik bijzonder onhandig. Ik ben thuis al door m'n vierde servies heen tijdens de afwas.”

Haar lijfspreuk is 'dat als niet kan wat moet, dan moet maar wat kan'. Ze doet zichzelf daarmee te kort, omdat ze steeds haar grenzen verlegt. Als ze, leergierig als ze is, nieuwe dingen uitprobeert. De uitspraak slaat dan ook vooral op anderen. „Als je linkerhand het niet meer doet, probeer het dan met je rechterhand. Zo improviseer ik vaak.” Dat geldt ook voor de inmiddels verklede kinderen, die ze na een training van ongeveer anderhalf uur naar een voorstelling voert die het best kan worden omschreven als een heerlijke georganiseerde chaos. „Zo dat hebben uw kinderen toch maar mooi geleerd”, zegt ze als jongens en meisjes door elkaar heen fietsen, jongleren, koorddans, hoelahoepen en stelten. „Uw applaus graag.”

Gera de Leeuw probeert ouderen in Bernardus in Sassenheim te activeren.

FOTO DICK HOGEWONING

Alzheimer

Janny Stam, vakcoördinator activiteiten/vrijwilligerswerk van psychogeriatrisch centrum Mariënhaven in Warmond, is een van haar bewonderaars. „Het is een hele spontane vrouw. Verschrikkelijk enthousiast.” De Leeuw hield eerst op uitnodiging van het Alzheimer Café een lezing in Mariënhaven, omdat ze al wat ervaring had met dementerenden. Ze is er van overtuigd dat mensen met dementie die daartoe fysiek in staat zijn, er baat bij hebben als ze gaan jongleren. „Ik ben geen wetenschapper, maar ik heb er

heel veel over gelezen. Daardoor geloof ik er in dat de ziekte kan worden vertraagd.” Stam: „Ik ben blij dat ik haar hier de kans heb gegeven. Ze is van maart tot en met augustus geweest en ik moet zeggen dat ik echt progressie zag. Van mij mag ze terug komen.”

Dat positivisme klinkt ook door in verpleeghuis en woonzorgcentrum Bernardus in Sassenheim. Daar worden de oudjes ontvangen met het 'Klein Café aan de Haven', 'Ketelbinkie' en 'De zee die neemt, de zee die geeft'. Vrolijkheid kent geen tijd. „Dag, ik ben Gera de clown, ik ga zo iets leuks met u

wel. Daarom wil ik dit werk uitbreiden. Werken met kinderen vind ik fijn, maar omgaan met mensen met Alzheimer is mijn missie. Mijn passie. Ik denk er daarom over een stichting op te richten met mensen die in het hele land jongleerles gaan geven. Daarnaast ben ik benaderd door een neuropsycholoog in Oss die een boek wil schrijven met een wetenschappelijke onderbouwing van dit onderwerp.”
Als de 'gooispielen' zijn los gemaakt, geeft Gera de Leeuw een demonstratie hoelahoepen. „Ik zal jullie maar niet vragen om dit ook te doen.” Dat blijkt

Maurice Veldkamp.

'Gera is een gedreven gek'

Directeur Maurice Veldkamp van het Nederlandse Magic Circus noemt Gera de Leeuw 'een gedreven gek, die veel van het circus houdt'. De 58-jarige Amsterdamer heeft de even oude Katwijkse bij het circus betrokken toen zij nog in een rolstoel zat. „Zij is toen de PR voor mij gaan doen. Daarna is het allemaal een beetje ontspoord. In positieve zin. Ze is steeds meer gaan doen en uiteindelijk is ze helemaal het vak in gegaan. Voor haar was dat leuk, maar ook voor mij. Zij heeft een frisse kijk op de zaak en komt steeds met nieuwe ideeën. Zo kwam ze al pratend met het idee om workshops te gaan organiseren, naast de voorstellingen. Dat is een groot succes geworden.”

Het spreekt Veldkamp ook aan dat De Leeuw erg leergierig is en zich snel dingen eigen maakt: „Ze had bijvoorbeeld nog nooit gejongleerd. Op een dag nam ze zich voor om dat te leren en paf, ze kreeg het onder de knie. In die zin zelfs dat zij dat nu jongeren kan leren. Ik vind het knap voor iemand die een heel andere richting is op gegaan. Van de journalistiek naar het circus. Daar heeft ze een heel goede naam opgebouwd.”

een totaal verkeerde inschatting. Tachtig-plusser Alie Krösschel komt naar voren en neemt plaats in de hoelahoep. Naast De Leeuw. Samen slingeren ze door de zaal. De Leeuw: „Als je zo iets meemaakt, gaat toch je hart open. Samen terug naar het schoolplein. Op scholen en bij bedrijven vraag ik geld, omdat ik ook wat moet verdienen, maar voor deze mensen doe ik het gratis.”

Miriam van der Borcht oefent met Verron.

Oefenen voor de voorstelling in Alphen.

Missie

Gera de Leeuw werkt met personeel van bedrijven, met scholieren, met mensen met psychosociale problemen zoals dak- en thuislozen, maar het liefst met mensen met Alzheimer. „Ik heb geen familie met Alzheimer, maar ik weet dat het iedereen kan overkomen. Ook mij. Veel mensen zijn apathisch als ze dat hebben. Ze zijn alle vechtlust kwijt. Die wil ik ze terug geven. Natuurlijk, je kunt het niet genezen, maar vertragen kan

Gera met Alie Krösschel in de hoelahoep.

FOTO'S LEIDSCH DAGBLAD

Snelle hulp in cardiokliniek Ter Wadding

'Gemoedelijke en rustgevende sfeer'

DOOR ERNA STRAATSM
VOORSCHOTEN - Fleurige designstoelen in de wachtkamer met uitzicht op een bos. Een receptioniste die de bezoekers hartelijk verwelkomt. „Wilt u een kopje koffie?” De patiënten van de cardiokliniek in het Voorschotense landhuis Ter Wadding voelen zich binnenkomst meteen op hun gemak.

De marmeren hal met fluweelrode loper, de engeltjes in het sierstucwerk, alles in het zevende eeuwse gebouw ademt de sfeer van onvergankelijkheid. Het is niet voor niets dat het Leids Universitair Medisch Centrum (LUMC) deze plek oktober vorig jaar heeft gekozen voor vestiging van een Zelfstandig Behandel Centrum (ZBC) voor zorg die met hart en bloedvaten te maken heeft. Samen met de stichting Cardiologie Centra Nederland (‘Onze zorg klopt’) en het Bronovo Ziekenhuis in Den Haag runnen ze de polikliniek voor patiënten met een verhoogd risico op hart- en vaatziekten op de

begane grond van het voormalige landhuis. Voor patiënten biedt de kliniek het voordeel van snelle hulp, voor het LUMC is de kliniek een middel om extra geld te verdienen. Op de bovenverdieping van Ter Wadding zit MS Research.

„Hier kom je vrolijk binnen”, zegt Ans Star (72). De Ocgst-geestse werd vorig jaar door haar huisarts doorverwezen met hartkloppingen. „In het ziekenhuis heb je meteen zo'n ziekenhuisgevoel. Hier is het gemoedelijk en rustgevend.”
Na doorverwijzing door de huisarts kunnen patiënten binnen 24 uur terecht voor een consult. Alle nodige onderzoeken en het evaluatiegesprek met een cardioloog vinden binnen twee uur plaats.

Star kreeg voor haar klacht medicijnen kreeg voorgeschreven. „Daar kom ik niet meer vanaf, maar voor de rest kan ik alles gewoon doen.” Ze moet wel onder controle blijven en zit in de wachtkamer voor een elektrocardiogram (ECG). „Ik heb zo'n kastje bij me gehad”, zegt ze, doelend op een 24-uurs holterregistratie. „En dat gaf

toch nog wat onregelmatigheid aan.”

Zo'n zes keer is Star naar Voorschoten afgereisd en ze is lovend over de werkwijze in de kliniek. „Als ik weer zou moeten kiezen, dan zou ik hier weer naartoe gaan. De persoonlijke benadering hier is heel prettig. En de cardioloog die alles goed uitlegt. Al zou ik een eigen bijdrage moeten betalen aan de zorg hier, dan zou ik hier nog naartoe willen.”

Door de oprichting van een ZBC, ondergebracht in een aparte bv, kan het LUMC extra inkomsten genereren. Naast de door verzekeraars vergoede zorg aan doorverwezen patiënten biedt de kliniek namelijk ook 'preventieve zorg' aan. Denk aan mannen en vrouwen die geen klachten hebben, maar zich toch graag willen laten screenen op dichtgeslibde aderen.

Bronovo

Cardiologie Greetje de Grooth heeft de leiding in de kliniek en werkt samen met twee cardiologen uit het Bronovo-ziekenhuis. Vooral zijn ze alleen op de

dinsdagen, woensdagen en donderdagen open. „Tot 1 april heb ik alles zelf gedaan, daarna zijn de collega's uit het Bronovo erbij gekomen. We zijn nu aan het uitbreiden.”

Op de benedenverdieping van Ter Wadding staat de oude balzaal nog leeg: ruimte voor extra spreek- en onderzoekskamers. „We zitten nu op zo'n 60 à 80 nieuwe patiënten per maand”, zegt De Grooth, die sprekkuur houdt in de voormalige keuken van het landhuis. „Ik zou twintig patiënten op één dag kunnen zien.”

De Grooth werkt in het LUMC en in Ter Wadding. „Ik heb zo het beste van twee werelden. Een poli op een comfortabele plek, dit beschouw ik als mijn werk. Dotteren in het LUMC zie ik als mijn hobby.” In het LUMC draagt De Grooth een witte jas, bij Ter Wadding zijn pastelroze blouses de verplichte werkkleding.

De huiskamersfeer in Ter Wadding was in het begin wel even wennen. „Als cardioloog ben je gewend alles achter de hand te hebben. En kun je bij acute situaties meteen optre-

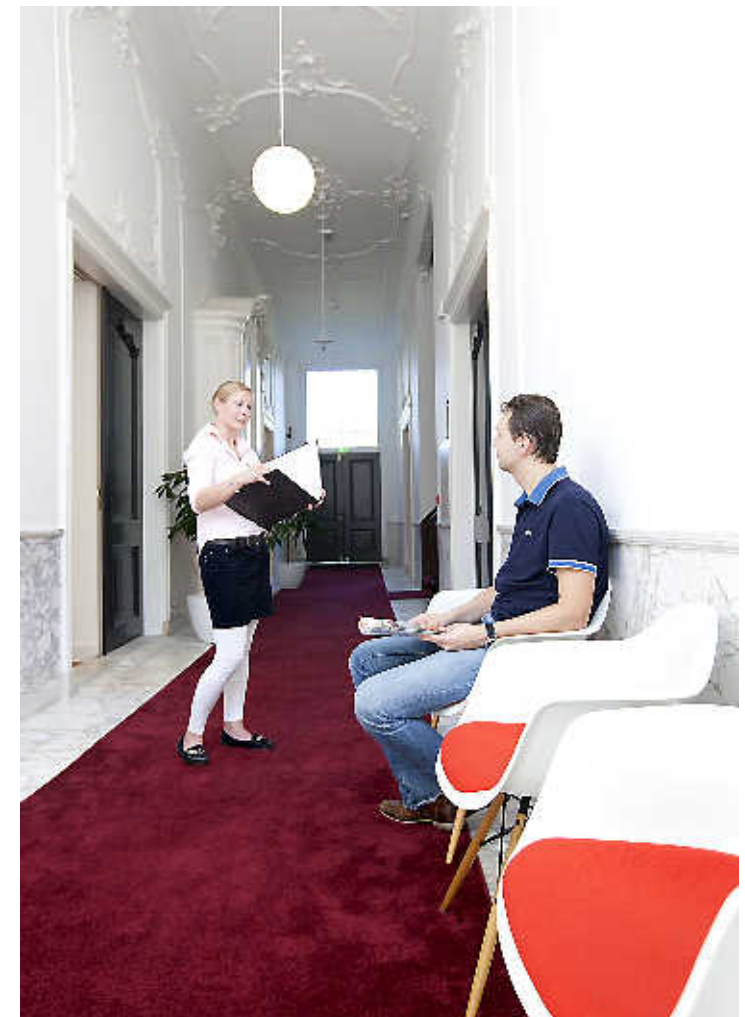
den.” De Voorschotense poli beschikt echter niet over veel apparatuur. „Ik heb hier een aantal dreigende hartinfarcten gezien. Daar heb ik de ambulance voor gebeld.”

Patiënten die zich uit voor-

zorg melden voor een screening, heeft De Grooth nog nauwelijks gezien. „Die belangstelling is minimaal. Er is één patiënt geweest die zonder verwijzing van de huisarts hier kwam.”

Kliniek in het Voorschotense landhuis Ter Wadding.

„Gemoedelijk en rustgevend”, volgens een patiënte. FOTO'S HIELCO KUIPERS